

НИШКИ СПОРТСКИ КЛУБ „ПОБЕДА” (1923-1944) У ОЧИМА ШТАМПЕ

Апстракт: Нишки спортски клуб „Победа”, основан је 11. јуна 1923. године и окупљао је омладину са тадашње периферије Ниша. Посматрано по броју освојених титула у нишком првенству првог разреда и такмичењу Нишког лоптачког подсавеза, „Победа” је имала највише првих места и високих пласмана, а играла је запажену улогу у међународној сарадњи са бугарским клубовима и имала велики број играча у репрезентацији Нишког подсавеза у екипи за Јужни куп 1936-1940. године. У раду је приказано деловање клуба „Победа” кроз призму штампе тога времена.

Кључне речи: „Победа”, Ниш, Моравска жупа, Нишки лоптачки подсавез.

Фудбал у Нишу организовано егзистира од 1918. године када је настао први фудбалски клуб „Синђелић”, а затим „Нишавац” и „ТАШК” (1919), „Полет” (1920), „Југовић”(1921), „Пролетер”(1922), касније мења име у „Раднички”. Те 1922. године настали су и: „Рањени орао”, „Црквењак”, „Обилић” и „Млади радник”, а следеће „Раднички” (претходно „Пролетер”), „Јединство” и „Победа”.¹

Нишки спорт клуб „Победа”, основан је 11. јуна 1923. године.² То је био клуб који су оформили службеници нишке Општине и нишког насеља „Трошарина”. Врло брзо су им се придружили, као спортски радници и симаптизери, житељи источне периферије Ниша од железничке пруге Ниш-Пирот до леве обале Нишаве и од центра Ниша ка „Трошарини”, као најисточнијем делу тадашњег Ниша. Први терен, који је користила „Победа”, по писању „Нишког гласника”³ било је Старо вашариште испред тадашњег Јагодин-малског моста (на месту садашњег сквера испред Моста младости у улици Стефана Првовенчаног). Ту се налазио први цивилни фудбалски терен у Нишу.⁴ Напомињемо да је први фудбалски терен, додуше импровизиран, „био терен XVI пешадијског пука у Нишу, који је раније служио за егзерцириште, а од 1919. године то је први фудбалски терен.”⁵ Налазио се на простору који данас заузима касарна Војске Србије „Филип Кљајић”, на углу улица Војводе Путника и Стевана Сремца, до улице Димитрија Туцовића. До настанка Моравске фудбалске жупе 1925. године, чије је седиште било у Лесковцу, а од 1927. у Нишу, поменути терени, као и терен

¹ Историја Ниша, књ. 2, Од ослобођења 1878. до 1941. године (гл. ур. Д. Милић), Ниш 1984, 542-543.

² М. Сијић, Фудбал у Краљевини Југославији, Александровац 2014, 411.

³ „Игралиште Победе фудбалска утакмица (2 и по)“, Нишки гласник, 2. новембар 1924.

⁴ Б. Тикић, „Фудбалска игралишта у међуратном Нишу“, у: Енциклопедија Ниша. Спорт (редактор Н. Живановић), Ниш 2015, 410-411.

⁵ Ђ. Стаменковић, Кључ Старе Србије: нишке историјске занимљивости из два века, Ниш 1997, 160-161.

„Синђелића” на Чаиру⁶ служили су за одигравање пријатељских утакмица између најстаријих клубова.⁷

Први председник „Победе” био је инжењер Милутин Ђулизибарић Ђуза, касније управник расадника и председник Окружне пољопривредне Подружине у Нишу⁸, у чијој кући, у Дринчићевој (данас Јабланичкој) улици основана „Победа”. Поред Ђулизибарића, међу оснивачима био је и инжењер Воја Димитријевић.⁹

Играчи „Победе” били су: Љуба Симоновић – Билмез, Михајло Николић – Тешман, Перица Поповић – Кенеф, Божидар Миловановић – Шлица, Миодраг Петровић – Чарда, Мирослав Булић – Баћа, Душко Милић, Божидар Динић – Боне Слога, Љупче Михајловић, (касније познати фудбалски судија у Нишу), Љуба Крстић, Властимир Поповић – Тула, Миодраг Атанасијевић – Цибе, Стојадин Радић и други.¹⁰

До конституисања лигашког такмичења са лесковачким клубовима, често су се у Нишу, међусобно састајали „Победа”, „Синђелић”, „Раднички”, „Југовић”, Спорт клуб подофицирске читаонице XVI пешадијског пука, Спорт клуб Коњичке школе, „ТАШК”- спортски клуб тешке артиљерије, који је користио импровизовано игралиште у нишкој тврђави у „Ровчету”. Игралиште се налазило стотинак метара лево од Стамбол капије на једној заравни. Уредио га је војни тим ТАШК. Ово је био први терен који је имао места за седење са поређаним клупама, за разлику од претходних терена где је публика стајала или седела на земљи око терена.¹¹

На Васкрс 25. априла 1924. године, „БСК” из Београда састао се у Нишу, с екипом „Синђелића” 2:3, а дан касније су играли „Синђелић” и „Победа” 1:1. До утакмице између „БСК” и „Победе” није дошло „услед исклизнућа воза код Грделице није могао да пође на време из Лесковца, то се је утакмица одржала од 5 и по. Резултат утакмице био је 1:0 за „Победу”.¹² Истовремено, то је прва значајнија међуградска утакмица, коју је „Победа” одиграла пред нишком публиком.

Тих међуградских утакмица, било је највише захваљујући железници која је давала попуст за колективна путовања, те су се екипе дуж пруге Београд - Солун, често састајале. Тако је забележено да је „Победа”, имала госта из Скопља у априлу 1925. године. „Победа” Ниш – „Грађански” Скопље 4:0.¹³

Било је тих, међуградских утакмица и касније, у току 1926. године. „Или је Крагујевчанима Ниш занимљив и гостовање у њему инспиративно, или је „Победа” ривал по мери „Славије”? Како год било, „Славија” из Крагујевца, полако али сигурно, одомаћила се у граду под Виником и Горицом, средином двадесетих година прошлог века.” Наиме, првог и другог дана Васкрса (29. и 30.

⁶ На том месту се касније налазило тркалиште Моравског кола јахача „Кнез Михаило”, а данас је парк са спортским објектима.

⁷ М. Илић, Железничар-Ниш: 1928-1995, Ниш 1995. 30-31.

⁸ „Пољопривредни течај окружне пољопривредне подружине у Нишу”, Тежак: илустровани лист српског пољопривредног друштва, бр. 12, 15. јун 1938, 373.

⁹ Б. Тикић, „Победа, Нишки спорт клуб”, Енциклопедија Ниша. Спорт, 323-324.

¹⁰ М. Илић, н. д., 22.

¹¹ „Фудбалска игралишта у међуратном Нишу”, Енциклопедија Ниша. Спорт, 410.

¹² „БСК у Нишу”, Нишки гласник, 2. мај 1924.

¹³ „Јучерашње утакмице”, Време, 27. април 1925.

април) „Победа” је савладала крагујевачку „Славију” са 3:1 и 1:0.¹⁴

Међутим, у такмичењу Моравске жупе, 1925. године, није ишло све као „по лоју”. Из јесењег дела првенства, сазнајемо да је на крају првог дела такмичења нишка „Победа” заузимала осмо, последње место на табели са свега два освојена бода из седам сусрета. Забележили су један тријумф и шест пораза, са гол разликом 2:12.¹⁵ Нешто бољи пласман, „Победа” је остварила у првенству Моравске жупе за 1926/27. годину, када је у конкуренцији осам екипа заузела, са седам освојених бодова, седмо место на табели.¹⁶

Без обзира на, уопште узев, слаб пласман „Победе” у првенству Моравске жупе, те 1927. године, управа клуба не одустаје од идеје да њен тим стекне међународну репутацију. Тако је, кроз разговоре са спортским делатницима из Бугарске дошло до мини летње турнеје „Победе” у јулу 1927. године. Средином јула, тачније 12-ог и 15-ог јула, „Победа”, коначно, опробава своје квалитете на интернационалној сцени. Новинар листа „Време” овим речима је описао турнеју у Бугарској: „У петак 1. јула ове године полазе из Ниша за Бугарску чланови нишког спорт клуба Победа. Победа ће гостовати у Татар Пазарчику од 3. до 7. јула. Утакмице ће се одржати између Победе и бугарског спорт клуба „Христо Ботев”¹⁷”. Планови су се изјаловили. По првобитном споразуму „Победа” је имала играти 12,14 и 17 ов. м. у Татар Пазарчику, Пловдиву и Старој Загори. Међутим, гостовање се свело на две утакмице у Пазарчику, пошто се са осталим клубовима у финансијском погледу није могли доћи до споразума” „Победа” је у Бугарској, претрпела пораз од екипе „Христо Ботев” са 6:2 (2:1) 12. августа и три дана касније са 3:2 (1:2).¹⁸

До свршетка сезоне у Моравској жупи за 1926/27. годину „Победа” је успела да умакне са самог дна табеле и ту позицију препусти прокупачком „Југ Богдану”. Освојила је 7 бодова из 13 утакмица, са три остварене победе, једним нерешеним исходом и девет пораза.

У јесењем делу првенства Моравске жупе „Победа” није остварила значајан успех. У конкуренцији седам екипа освојила је претпоследње, шесто, место, јер је у шест утакмица победила у две, у три одиграла нерешено, док је једном поражена, са освојених пет бодова.¹⁹

У децембру формира се Скопски лоптачки подсавез, а лесковачки клубови су потпали под њега. Заједничка спортска управа (ЗСУ) жупе је премештена из Лесковца у Ниш. Из тог разлога је јесењи део другачији од пролећног. Уместо лесковачких клубова „Јосиф” и „Момчило” у такмичењу, којим је управљала ЗСУ у Нишу, учествују „Јединство” из Прокупља, зајечарски „Тимок” и нишка „Југославија”. У тој конкуренцији „Победа” је освојила четврто место на табели Моравске жупе.

¹⁴ „Гостовање крагујевачке "Славије" у Нишу“, Нишки гласник, 6. мај 1926.

¹⁵ Историја Ниша, 544.

¹⁶ „Најзад су завршене првенствене утакмице у Мор. Жупи за 1926.-27.г.“, Лесковачки гласник, 13. август 1927.

¹⁷ „Нишка "Победа" у Бугарској“, Време, 27. јун 1927.

¹⁸ ИАН, Вариа, бр. 191, Фудбалске утакмице у Нишу 1926-1952.

¹⁹ Ђ. Стаменковић, ФК Раднички Ниш 1923-1973, Ниш 60.

Након првог дела такмичења у сезони 1928/29. табеле Моравске жупе изгледала је овако:

1. Раднички (Ниш)	6	6	/	/	12
2. Победа (Ниш)	6	5	1	/	11
3. Јединство (Прокупље)	7	3	2	2	8
4. Југославија (Ниш)	7	3	1	3	7
5. Југ Богдан (Прокупље)	7	3	1	2	7
6. Синђелић (Ниш)	7	2	1	4	5
7. Тимок (Зајечар)	7	2	/	5	4
8. Конкордија (Књажевац)	7	/	/	7	0 ²⁰

Занимљиво је податак да је „Победа” предала меч „Радничком” у последњем јесењем колу (25. новембра 1928. године) и да је „Раднички” у пролећном делу првенства искључен из такмичења. Тај догађај се везује за успостављање Шестојануарске диктатуре када је забрањен рад свим радничким клубовима.²¹ У пролеће 1929. године, „Победа” је са 22 бода заузела друго место на табели иза „Грађанског”, који је сакупио 28 бодова.

У јесен 1929. године „Победа” је заиграла „игру живота” и са 9 одиграних утакмица остварила 7 победа, 1 нерешен исход и забележила 1 пораз, уз гол разлику 18:5 и 15 освојених бодова.

Фудбалски клубови тог времена, користили су сваку прилику да организовањем квалитетних манифестација попуне своју касу. Тако је „Победа” фебруара 1930. године организовала маскенбал: „Синоћ је првак моравске жупе Спорт клуб Победа у просторијама Официрског дома приредио свој велики маскен бал, први у овој сезони. За овај бал учињене су велике припреме тако да је било огромно интересовање не само у Нишу већ и у околним местима: Пироту, Лесковцу, Прокупљу и осталим местима која су била заступљена врло оригиналним и успелим маскама. Сала Официрског дома била је необично лепо декорисана разнобојним сијалицама... Било је шест награда: три за женске, три за мушке маске. Прву мушку награду добио је „Американац” („Човек висок четири метра”), маска из Лесковца, велику спортску статуу,...а прву женску награду врача, скупочени маникир позлаћен.”²²

Велика атракција за нишку публику, а посебно за оне којима је тим „Победе” био на срцу, је гостовање пољског клуба „Варшавјанка” у мају 1930. године. Тог 10. маја одиграна је, практично, прва међународна фудбалска утакмица у Нишу. „Успех је утолико већи што је дан био радан. Међу редовним љубитељима спорта запажене су угледне личности Ниша, које се иначе ретко виђају на утакмицама. Игра Пољака је сиромашна техником, неизграђена, примитивна. Победини играчи ненавикнути на интернационалне сусрете губе међусобну везу и неколико врло повољних ситуација не искоришћују.”²³ „Варшавјанка” је савладала домаћина са 1:0.

²⁰ Податке доставио Небојша Јаковљевић према: Фудбалска такмичења Јужних Словена 1873-1941, Суботица 2018.

²¹ „ФК Раднички Ниш“, https://sr.wikipedia.org/wiki/ФК_Раднички_Ниш, приступ: 4. марта 2019.

²² „Максен бал "Победе"“, Време, 17. фебруар 1930.

²³ ИАН, Вариа, бр. 191.

„Победа” је поред великог ривалства са „Синђелићем”, са којима се надметала у првенству Моравске жупе, у такмичењу нишког првог разреда, за пехар београдског листа „Балкан”, у утакмицама за пехаре које су угледне личности међуратног периода организовале за клубове у Нишу (Драгиша Цветковић, Радомир Андрејевић, Браћа А. Павловића књижари), изванредне спортске односе неговала са два клуба из Лесковца и две крушевачке екипе. „Јосиф” и „Момчило” из Лесковца и „Обилић” и „Цар Лазар” из града под Багдалом, били су чести гости на игралишту „Победе”, најпре на Старом вашаришту а од 1930. године, када је направљено ново игралиште на Чаиру²⁴ (угао улица Војводе Мишића и Девете бригаде²⁵).

Додајмо и то, да је у пролећном делу првенства Моравске жупе, као и у јесењем делу такмичења, „Победа” била без премца. У 14 утакмица, остварила је 11 победа, 2 нерешена исхода, 7 пораза и гол разликом 29:7.²⁶ Освојила је 24 бода, 5 бодова више у односу на другопласирани „Грађански” међу осам екипа из Ниша.

Спортски посленици нишког клуба „Победа”, настојали су да у 1931. години одрже висок реноме који је овај колектив уживао међу љубитељима фудбала у Нишу и на простору југоисточне Србије, на коме је било доста навијача и симпатизера тима са Стамбол капије. Тако је 15. марта у Ниш стигла екипа београдског „Обилића”. Домаћин је славио са 4:2.²⁷

Сарадња са скопским клубовима, успостављена 1928. године, настављена је и 1931. У Нишу је априла скопски „С.С.К.” одиграо две утакмице. Прва са „Грађанским”, завршила се резултатом 2:1, а друга са „Победом” завршила се резултатом 2:2 (1:0).²⁸ На Ђурђевдан је београдски „БСК” био гост „Победи” у Нишу и победио са 4:2 (1:0). Нажалост, погоци Дулета и Бошка Динића, нису били довољни да се разиграним Београђанима пружи достојан отпор.²⁹ У току овог пролећа „Победа” је у још неким значајним пријатељским утакмица забележила успехе: „Шумадија” (Крагујевац) 3:1 и „Ибар” (Краљево), такође 3:1. Међутим, у првенству Моравске жупе, титулу првака освојио је „Грађански” са 4 бода више од другопласиране „Победе”.³⁰

На јесењој табели нишког првенства, „Победа” је, са 6 бодова, заузела четврто место у конкуренцији шест екипа. Испред „Победе”, позиционирали су се „Железничар”, „Синђелић” и „Грађански”, а слабије пласирани били су „Југо-славија” и „Омладинац”.³¹ У пролећном делу првенства, „Победа” је начинила велики искорак и дошла, са освојених 13 бодова, на друго место на табели нишког првенства, иза екипе „Синђелића”, која је сакупила 15 бодова.³²

Крајем 1932. године споразумели су се о сарадњи „Победа” и „Синђелић”.³³ Остало је нејасно по којим принципима и око којих заједничких

²⁴ „Игралиште у Нишу“, Лесковачки гласник, 27. септембар 1930.

²⁵ Разговори вођени јун-децембар 2018. године са: Д. Миљковића, Б. Чичевића и Д. Живковића.

²⁶ „Првенство Моравске жупе“, Време, 13. јул 1930.

²⁷ „Гостовање Обилића у Нишу“, Време, 16. март 1931.

²⁸ „Спортска унутрашњост“, Правда, 18. април 1931.

²⁹ „БСК – Победа(Ниш) 4:2 (0:1)“, Време, 7. мај 1931.

³⁰ ИАН, Вариа, бр. 191.

³¹ Исто.

³² „Да не буде без краја и првака“, Нишке новине, бр. 6, 11. септембар 1932.

³³ „Кратке вести“, Правда, 29. децембар 1932.

интереса је била остварена ова сарадња. Зна се да су у преговорима „Победу” заступали Чедо Поповић и Цанко Пауновић.

Шабачка „Мачва”, „Авијатичар” из Новог Сада и „Варшавјанке” из Пољске, била су три значајна госта „Победи” у Нишу 1933. године. Ни у једној од ове три утакмице тим са Чаира се није прославио. „Мачва” је победила 3:1³⁴, „Авијатичари” су декласирали „Победу” са 9:1 (3:1)³⁵, а Пољаци су победили минималним резултатом 1:0 (0:0)³⁶. У пролећном првенству „Победа” се није прославила јер је освојила треће место са 11 бодова, иза „Грађанског” и „Синђелића”, који су освојили по 13 бодова.³⁷ Нешто боље било је у јесењем делу такмичења.

Година 1934. била је једна од најгорих и најтежих у историји нишке „Победе”. Пласман на последње место у пролећном и јесењем делу нишког првенства. Покушај да нова управа учини нешто значајније по питању резултата, организације и финансија, није уродила плодом. „На редовној скупштини „Победе” у Нишу изабрани су за почасне председнике В. Димитријевић, судски поручник, Крста Новаковић, председник Крушевачке општине, Драг. Живковић, директор банке и Цанко Пауновић, трговац. У нову управу ушли су председник Марко Матејић, интендантски поручник, секретари Бошко Константиновић и Град. Веселиновић, благајници: Коста Станковић и Добр. Шурдиловић, економ Драг. Тодоровић, вођи секција: Љуб. Крстић, Р. Бојацић и М. Раденковић. Изабрано је још 11 чланова управног и 5 чланова надзорног одбора.³⁸ Међутим, ова управа је у марту наредне године, била замењена.

У 1935. години, спортски клуб „Победа” настоји, да упркос резултатској кризи која је пратила њен тим у утакмицама нишког првог разреда, остане доследан у остваривању неколико својих циљева: гостовања значајнијих лоптачких (фудбалских) клубова у Нишу, путовања на пријатељске утакмице у околини и код реномираних прволигашких екипа, учешће играча у репрезентацији Ниша и друго. У нишком првенству „Победа” није имала успеха. Освојила је последње (шесто) место. Оиграла је „Победа” и једну утакмицу за „Фонд блаженопочившег Краља Александра”, за помоћ сиромашној деци и за изградњу спортских објеката, који је оформљен, претходне, 1934. године. Састали су се: „Синђелић”–„Грађански” и „Железничар”–„Победа”, који су били на програму у недељу 6. октобра.³⁹

У 1936. години почела су такмичења за пехар министра Драгише Цветковића, једног од најзначајних Нишлија. Новинар „Правде” је овако забележио: „На први дан Божића, у присуству министра г. Цветковића, почела су такмичења. „Победа” је победила „Југославију” са 3:1, а „Грађански” „Цар Константина” са 2:1. Другог дана Божића „Железничар” је победио „Победу” са 1:0.” „Победа” није стигла до финала, у коме су се састали „Грађански” и „Железничар”.⁴⁰

³⁴ „Гостовање "Мачве" – провинцијског "Уругваја"“, Нишке новине, 8. јануар 1933.

³⁵ „СК "Авијатичар" у Нишу“, Нишке новине, 2. јул 1933.

³⁶ „Варшавјанка – Победа (Ниш)“, Време, 11. мај 1933.

³⁷ М. Сијић, н. д., 228.

³⁸ „Нова управа нишке "Победе"“, Правда, 16. јул 1934.

³⁹ „У недељу се игра за фонд блаженопочившег Краља“, Нишки спорт, бр. 1, 2. октобар 1935.

⁴⁰ „Такмичења нишких клубова за пехар г. министра Драгише Цветковића“, Правда, 11. јануар 1936.

Ова 1936. година, била је карактеристична по раслојавању у оквирима Нишког лоптачког подсавеза. „Грађански” и „Југославија”, као нека врста миљеника подсавеза, такмичили су се у елитном првенству, а остали нишки клубови играли су пријатељске утакмице у току пролећа. У јесен 1936. године, „Победа” је освојила друго место, иза „Железничара” у такмичењу нишког првенства.⁴¹ По другом извору „Победа” је била јесењи шампион.⁴² Накнадно је отклоњена свака дилема, јесењи првак постао је „Цар Константин”.⁴³

Година 1937. почела је такмичењем за пехар министра Драгише Цветковића. „Другог дана Божића играли су „Победа”–„Гајрет” 2:1 (0:0). Утакмицу је судио г. Милошевић.”⁴⁴ У полуфиналу су играли „Победа” и „Грађански”, било је 4:0 (2:0).⁴⁵

У пролећном делу првенства нишког првог разреда, „Победа” је, очекивано, освојила треће место иза „Железничара” и „Цар Константина” који су у току читаве сезоне рефлектовали ка титули првака. Од значајнијих утакмица везаних за тим „Победе” из те године, треба поменути гостовање земунске „Спарте” у Нишу. „Спарта” је тог 28. јуна, победила екипу „Победе” са 5:1 (2:0).⁴⁶

Јесен, „Победа” је учествовала у подсавезном првенству и играла са доста успеха. Тај део такмичења завршила је на првом месту са 16 освојених бодова из 9 утакмица и само једним претрпљеним поразом.⁴⁷ Међутим, у пролећном делу првенства, нишки „Железничар” и крушевачки „Обилић”, успели су да „скину” „Победу” са врха табеле и потисну је на треће место, где је и завршила такмичење.

Нишка „Победа” је у јесењем делу такмичења првог разреда, освојила друго место, иза „Грађанског”. Оба тима пласирала су се у првенство Нишког лоптачког подсавеза које је играно од 26. фебруара 1939. године.

„Победа” је у пролећном делу првенства Нишког лоптачког подсавеза 1939. године, освојила треће место, иза крушевачког „Цар Лазара” и „Грађанског” из Ниша. Пред старт јесењег дела такмичења групе Ниш или нишког првог разреда, у Нишу је гостовао тим „Бата” из Борова. Гости су били успешнији и забележили победу од 3:1 (1:1). Почасни погодак за „Победу” постигао је Иван Станковић.⁴⁸ Јесење такмичење у нишком првом разреду протекло је у знаку доминације „Железничара” и „Синђелића”, а „Победа” је морала да се задовољи седмим местом на табели, у конкуренцији десет екипа.⁴⁹

Стање се поправило у пролеће 1940. године када се „Победа” борила за наслов првака нишког првог разреда са „Железничарем”. Јесењи део првенства,

---

⁴¹ М. Сијић, н. д., 231.

⁴² „Табела потсавезног првенства јесење сезоне групе Ниш“, Нишки спортиста, бр. 38, 11. децембар 1936.

⁴³ „Главни узрок опадања нишког фудбала је раздор и суревњивост међу спортистима“, Време, 1. фебруар 1937.

⁴⁴ Лист „Правда“ од 12. 1. 1937. Спорт, „Утакмице у Нишу за пехар министра г. Цветковића“.

⁴⁵ „Такмичења за прелазни пехар министра г. Драгише Цветковића у Нишу“, Време, 20.

јануар 1937.

⁴⁶ „Други дан гостовања земунске "Спарте" у Нишу“, Време, 29. јун 1937.

⁴⁷ „Нишка "Победа" је дефинитивно заузела прво место а "Југославија" је кандидат за испадање“, Правда, 10. јануар 1938.

⁴⁸ „"Бата" – "Победа" 3:1“, Време, 29. август 1939.

⁴⁹ М. Сијић, н. д., 235.

ипак, припао је „Железничару” док је „Победа” била друга.

У Нишу је „Победа” угостила 5. маја и 3. септембра загребачку „Конкордија” и „Бату” из Борова. У првој утакмице је домаћин тријумфовао са 3:0⁵⁰, а у другој изгубио са 3:6.⁵¹

У 1940. години је изабран нови челник клуба. На седници скупштине клуба одржаној 1. марта изабран је чиновник Драгутин Драги Живковић. У извештају о раду, који су чланови скупштине усвојили подвучено је: „У току прошле године клуб је одиграо 17 пријатељских и 32 првенствене утакмице, од којих је добио 24, играо нерешено 12, а изгубио 15. На овим утакмицама дато је 110 голова а примљено 69. Клуб има 125 играча и 6 тимова.”⁵²

Почетак Другог светског рата у Краљевини Југославији 1941. године пореметио је првенство НЛП које је почело 9. марта. До 6. априла и напада Немачке на Југославију одиграно је свега три кола.

У поробљеној земљи, „Комесарска управа” Милана Аћимовића и „Влада националног спаса” Милана Недића, у пролеће и лето 1941. године, имале су у својим редовима људе који су имали визију да у „жицама и ланцима” има места и играма којима би се народне муке и погибија бар мало одагнале.

Прва фудбалска утакмица у Нишу по пропасти Југославије, одиграна је 9. јуна 1941. године.⁵³ Састали су се „Грађански” и „Победа”. Утакмица се завршила победом „Грађанског” са 3:0 (1:0). Поред утакмица нишког првенства, које су се редовно одигравале, било је и пријатељских сусрета. „БСК” је 27. и 28. јула 1941. гостовао у Нишу и играо против „Победе”. Победио је са 5:0.

Учествовала је „Победа” и у завршници такмичења НЛП. У полуфиналу је савладала у Нишу тим зајечарског „Железничара”, док нам је резултат дуела у Зајечару, нажалост, остао непознат. У финалним сусретима успешнији је био тим Крушевца и постао првак подсавеза: „Победа”–„Крушевац” 1:1, „Крушевац”–„Победа” 2:1 (9. августа 1941).⁵⁴ „Победа” је у току 1941. године играла у Јужној лиги чије утакмице нису најредовније одржаване.

Крајем јануара 1942, „Победа” је претрпела велику штету на свом игралишту „услед великог снега кровна дрвена конструкција трибина, која је, иначе, добро грађена и која је била постављена на сигурним темељима, под теретом великог снега, срушила се”.⁵⁵ Зато је „Победа” почела да користи терен „Железничара”, а током окупације у Нишу била су још два терена на путу ка Нишкој бањи. Један је био терен „Грађанског” код данашње ОРЛ клинике, а други терен „Синђелића” код садашње зграде Медицинског факултета.

„Победа” је 1943. године у пролећном делу такмичења Нишког подсавеза освојила прво место. У одлучујућим утакмицама савладала је најуспешнији тим, екипу зајечарског „Јединства”. Прва утакмица је одиграна 17. јуна и завршила се резултатом 2:0⁵⁶, а друга 29. јуна и завршила се 4:0⁵⁷. Неколико дана пре ових

⁵⁰ „Загребачка "Конкордија" победила је нишку "Победу" 3:0 (0:0)“, Време, 6. мај 1940.

⁵¹ „"Бата" – "Победа" 6:3“, Време, 4. септембар 1940.

⁵² „Скупштина "Победе" у Нишу“, Време, 2. март 1940.

⁵³ Ђ. Стаменковић, н. д., 127.

⁵⁴ М. Сијић, н. д., 374.

⁵⁵ „Из унутрашњости“, Ново време, 7. фебруар 1942.

⁵⁶ „Из унутрашњости“, Ново време, 18. јун 1943.

⁵⁷ „Из унутрашњости“, Ново време, 30. јун 1943.

догађаја, „Победа” је прославила двадесетогодишњицу постојања и у главном сусрету изгубила од београдског „БСК”-а са 7:3.⁵⁸

У незавршеној сезони такмичарске 1943/44. године, „Победа” је освојила треће место са 10 бодова, колико је сакупила и другопласирана „Србија”, док је шампион „Синђелић” сакупио 13 бодова.

У целини, спортски клуб „Победа”, у току свог дводеценијског трајања, окупљао је младе људе жељне сазнања и напредовања на пољу спорта, посвећене спортске делатнике који су били привржени клубу и у најтежим тренуцима његовог битисања. Баштинећи најбољу традицију спорта, коју је град на Нишави имао од ослобођења 1918. до тешко извојеване слободе 1944. године, „Победа” је стварала дух добрих обичаја и неговала здраве стилове живота. Фудбалски спорт, самим тим, представљао је у амбијенту који је креирала „Победа”, важан цивилизацијски искорак којим се грађански Ниш, током те две деценије могао поносити и да њено постојање никога није оставило равнодушним.

---

⁵⁸ М. Илић, н. д., 111.

Извори

Историјски архив Ниш, Varia бр. 191. - Фудбалске утакмице у Нишу 1926-1952.

Листови

Време (1925, 1927, 1930, 1931, 1933, 1937, 1939, 1940)

Лесковачки гласник (1927, 1930, 1931)

Нишке новине (1933)

Нишки гласник (1924, 1926)

Нишки спорт (1935)

Нишки спортиста (1936)

Ново време (1942, 1943)

Правда (1931, 1934, 1936, 1937, 1938)

Тежак (1938)

Литература

Сијић, Милорад. Фудбал у Краљевини Југославији. Александровац 2014.

Стаменковић, Ђорђе. Кључ Старе Србије: Нишке историјске занимљивости из два века. Ниш 1997.

Исти. ФК Раднички Ниш 1923-1973. Ниш 1973.

Илић, Миладин. Железничар-Ниш: 1928-1995. Ниш 1995.

Историја Ниша, књ. 2. Од ослобођења 1878. до 1941. године (гл. ур. Милић, Даница). Ниш 1984.

Тикић, Бранислав. „Победа, Нишки спорт клуб”. У: Енциклопедија Ниша: Спорт (редактор Ненад Живановић). Ниш 2015, 323-324.

Исти. „Фудбалска игралишта у међуратном Нишу”. У: Енциклопедија Ниша: Спорт. Ниш 2015, 410-411.

Усмени извори

Драгутин Драги Миљковић, рођен 1927. године у Г. Хану, механичар за поправку хармонике из Ниша;

Бранислав Чичевић, рођен 1929. године, професор географије у пензији из Ниша;

Драган Живковић, рођен 1931. године, пензионер из Ниша;

Бранко Станковић, рођен 1931. године, грађевински техничар у пензији из Ниша.

Разговори са наведеним лицима обављена су у периоду јун-децембар 2018. године.